

Raadsplein Velsen

KORT VERSLAG VAN SESSIE 5 VAN 18 OKTOBER 2012

Onderwerp	Beleidsplan integrale Schuldhulpverlening Velsen 2013	
Datum / nummer	18 oktober 2012	Sessie 5
Voorzitter	B.J.J. Hendriks	
Griffie	C.A. Mul	
Aanwezige raadsleden	P. van Deudekom, A.C. Eggermont, R.W. de Haan, H. Kat, M.S. Koedijker, H.S. Langendijk-Meijer, H.M. Teske-Post,	
Aanwezige steunfractieleden	S. Meinema, L. Remkes, S. Smeets	
Aanwezige portefeuillehouder	A. Verkaik	
Aanwezige ambtenaren	A.H.S. Verheul, M. de Ruyter	

De voorzitter leidt het onderwerp kort in en geeft vervolgens het woord aan de raadsfracties.

Als eerste krijgt de heer Meinema van de PvdA fractie het woord. Hij is het niet eens met de zin die stelt dat schulden veelal door de schuldenaar zelf worden veroorzaakt. In de huidige economische situatie is dit vaak niet meer het geval. Bij de uitvoering van het beleidsplan wordt samengewerkt met maatschappelijke partners. Er staat dat deze partners het plan ter kennisname krijgen toegestuurd. De fractie verzoekt de wethouder om het plan naar de partners te sturen met een uitnodiging om hun mening over het plan kenbaar te maken. Hoofdstuk 5 is een apart hoofdstuk over de uitvoering die Velsen hanteert. Leren wij als IJmond gemeenten ook van elkaar? Hoe is de wisselingwerking? Is de werkwijze, zoals beschreven staat in paragraaf 5.3 niet dubbelop? Duurt het dan niet extra lang voordat de schuldhulpverlening van start gaat?

Mevrouw De Haan van de GroenLinks fractie vindt de constatering die er staat dat de mensen geen nieuwe schulden mogen maken, heel eng. Als iemand al geen geld heeft om van te eten, dan is het heel moeilijk om geen nieuwe schulden te maken. Worden de medewerkers bij Sociaal.NI en Socius speciaal opgeleid voor dit soort zaken? De fractie vraagt ook aandacht voor de hoog opgeleide mensen die in de schulden komen. GroenLinks is tegen voorlichting op scholen, want een kind moet nog kind kunnen blijven en moet zich niet bezig houden met de problematiek van de volwassen wereld.

Mevrouw Koedijker van de SP fractie wil graag weten of het geld voor de schuldhulpverlening geormerkt geld is. Daarnaast vraagt zij zich af of de medewerker schuldhulpverlening in dienst is van de gemeente. Worden de inwoners die een wettelijk traject volgen niet geholpen door schuldhulpverlening? In de paragraaf over de schuldeisers staat dat deze steeds meer bevoegdheden krijgen om bedragen te vorderen ongeacht of er voldoende geld op de rekening staat om het levensonderhoud te bekostigen. Hoe staat dat in verhouding met de wettelijke beslagvrije voet die de schuldenaar heeft? De preventie is met name gericht op de groep burgers met schulden die problematisch dreigen te worden. Wat voor preventieve acties onderneemt de gemeente? Bij de maatschappelijke partners wordt ook gesproken over het schuldhulpmaatje. Mevrouw Koedijker heeft er toch wel problemen mee dat dit een samenwerkingsverband is waarin ook kerken zitten. Is dit de enige partner waar de mensen heen kunnen? Het zou goed zijn om de doorlooptijden vast te leggen, de reactietijden van de gemeente zelf. In de paragraaf Schuldhulpverlening aan gezinnen staat dat bij gezinnen waar minderjarige kinderen zijn, contact wordt gezocht met de hulpverleningsketen, zoals het CJG. Waarom worden de ouders dan voor opvoedingsondersteuning worden doorgestuurd? Is er dan geen sprake van een vooroordeel. In de paragraaf nieuwe doelgroepen wordt gesproken over dat het UWV het ontstaan van schulden kan signaleren bij hun cliënten, maar het UWV heeft toch helemaal geen inzicht in de financiële situatie van de deelnemers?

Mevrouw Remkes van de fractie van de ChristenUnie vindt dat er juist niet genoeg kan worden ingezet op voorlichting op scholen. Juist jongeren zijn gevoelig voor het leasen van een scooter, het op afbetaling kopen van een mobieltje, tablet of laptop, en dergelijke.

Er is ook regelmatig sprake van draaideurklanten. Sommige mensen worden één keer geholpen en blijven dan uit de schulden, anderen komen vaker. Het is echter niet goed om te de schuldhulpverlening bij die mensen de hulpverlening te stoppen. Is het mogelijk, in het kader van preventie, de vaste lasten van die mensen door te betalen. Dit kan veel schulden in de toekomst kunnen voorkomen. Eigen verantwoordelijkheid is voor een bepaalde doelgroep een probleem en blijft een probleem. Bij Sociaal.NL duurt het vrij lang voordat een klant opgeroepen wordt. Er zijn ook wachtlijsten, dit kan kwalijk zijn. Wordt hierop gecontroleerd en is er ook controle op de kwaliteit? De locatie van Sociaal.NL is ook lastig voor mensen. Vroeger had je de Kredietbank en die zaten één keer in de week bij het UWV en daar kon je dan naar toe. Dit is toch een stukje dienstverlening naar de burgers. Wellicht kan dit meegenomen worden als suggestie.

Mevrouw Langendijk van de VVD fractie kan zich volledig vinden in de visie en uitgangspunten in dit beleidsplan. Vooral de integrale aanpak, het sturen op eigen verantwoordelijkheid en de mogelijkheid tot weigeren bij fraude of geen eigen inzet van burgers. Voor de maatschappij zijn vooral de laatste twee doelstellingen belangrijk, namelijk het langdurig resultaat bij schuldhulpverlening en voorkomen van hoge maatschappelijke kosten. Wel vraagt zij zich af hoe we om gaan met schuldeisers om te zorgen voor een betalingsregeling.

Mevrouw Eggermont van de CDA fractie vindt het een duidelijke notitie. Inzake preventie vraagt zij zich af hoe je de mensen bereikt. De keuze voor preventie op scholen is prima, maar hoe bereik je de nieuwe doelgroepen? Op blz. 13 wordt gesproken over samenwerking met de banken, wat wordt hiermee bedoeld? Van de financiële kaders wordt geen overzicht gegeven, dit is jammer. Op blz. 9 staat duidelijk dat het schuldhulpmaatje een samenwerkingsverband is tussen de kerk, de bond voor ouderen en bureaus voor schuldhulpverlening. Er staat ook dat er geen onderscheid gemaakt wordt in ras, geslacht en levensovertuiging.

De heer Van Deudekom van de LGV fractie vindt het vreemd er in de uitvoering van schuldhulpverlening niets met de IJmond gemeenten samen gedaan wordt, terwijl het beleidsplan wel gezamenlijk opgesteld is. In 2010 was er sprake van lange wachttijden, hoe zit het hier nu mee? Het is nodig om de scholen meer te betrekken bij dit onderwerp.

Mevrouw Teske van de fractie van Velsen Lokaal vindt het in principe een goed beleidsplan. Zij is het eens met de PvdA dat de oorzaak van schulden niet altijd bij de schuldenaar ligt. Preventie op scholen is erg belangrijk. Juist jonge kinderen moet geleerd worden om goed met geld om te gaan. Inzake het schuldhulpmaatje pleit zij er wel voor dat de mensen goed opgeleid moeten zijn hiervoor. De periode tussen het adviesgesprek en de afspraak vindt zij te lang. Die termijn is nu maximaal 4 weken, maar dit zou korter moeten. Bij het adviesgesprek in het begin moet duidelijk gemaakt worden dat de mensen niet al de schuldsanering ingegaan zijn. Mevrouw Teske adviseert om het UWV niet te veel te laten doen, want dit gaat nooit goed. De nazorg is erg belangrijk. De ervaring leert dat veel mensen die in het traject gezeten hebben, daarna in een diep en donker gat vallen en dat er opeens weer allerlei schuldeisers komen, die hun kans afgewacht hebben.

Mevrouw Kat van de fractie van D66V juicht de integrale aanpak van schuldhulpverlening toe. Uitgangspunt is en blijft dat mensen zelfredzaam zijn. Belangrijk is de medemenselijkheid en het willen helpen van mensen in nood. Er ligt nu een plan voor 4 jaar, waarin op activiteiten wordt ingegaan, die gericht zijn op preventie. Mevrouw Kat is benieuwd naar de concrete acties. Krijgt de Raad daarvan later dit jaar een overzicht? Gesproken wordt over het onderzoeken van nieuwe organisaties die een bijdrage kunnen leveren aan de ondersteuning. Aan de hand van welke beleidsregels gaat dit gebeuren? Inzake de samenwerkingsovereenkomst met ketenpartners, vraagt de fractie of er ook afspraken gemaakt worden over de wijze van informatie uitwisseling en de wijze van contact leggen met burgers. Wordt er ook onderzocht welke mogelijkheden er zijn om als particulier vrijwillig te ondersteunen en in te schakelen bij dit soort trajecten. De belangrijkste vraag is het monitoren van kwaliteit en resultaat. Hoe

ziet dat er uit en wat zijn de indicatoren voor de toekomst? In het verslag van Werk en Inkomen staan jammer genoeg helemaal geen cijfers hoeveel mensen er geholpen zijn.

Dan is het woord aan de wethouder, de heer Verkaik. Hij vindt voorlichting op scholen belangrijk. Het lesprogramma moeten de scholen zelf doorvoeren. Dit lesprogramma is reeds opgesteld en hier hebben we dan ook geen geld voor nodig. Wel moeten wij de scholen enthousiasmeren om dit lesprogramma uit te voeren.

Bij preventie gaat het erom om iedereen kenbaar te maken dat zij bij schulden bij de gemeente terecht kunnen. Ook de omgeving moet signalen oppikken. De schaamte moet opzij gezet worden. Bij bedreigende schulden is de reactietermijn binnen 3 dagen in plaats van 4 weken. Ook de nazorg vindt de wethouder belangrijk. Gestreefd wordt naar één integrale aanpak om te zorgen dat mensen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. De eigen verantwoordelijkheid staat voorop. Het plan is besproken met de maatschappelijke partners. De samenwerking is in Velsen redelijk goed georganiseerd. Met elkaar proberen wij om onnodige problemen te voorkomen. De kwaliteit van de dienstverlening bij Sociaal.NL en Socius wordt geëvalueerd. Of de mensen juist opgeleid zijn is niet relevant, als ze hun werk maar goed doen. De doelstelling is om alles binnen de beschikbare middelen te doen. Het geld is niet geoormerkt, maar is onderdeel van een verdeelsleutel in het gemeentefonds. Met dit budget denkt de wethouder uit te komen. Het gaat nooit ten koste van de dienstverlening aan de cliënten. De medewerkers Schuldhulpverlening van de gemeente zijn ambtenaar bij de gemeente Velsen. De beslagvrije voet blijft de beslagvrije voet neemt de wethouder aan. Wat betreft preventie moet je ook denken aan folders bij bijvoorbeeld huisartsen, banken, buurthuizen, scholen, bibliotheek, UWV, etc. Als iemand langer nazorg nodig heeft, dan moet die mogelijkheid er zijn. De wethouder is geen voorstander van het opnemen van harde doorlooptijden, het gaat namelijk maatwerk, die gericht is op kwaliteit. Inzake het CJG wordt er geattendeerd hoe we de samenwerking met het CJG voor ogen hebben, als het gaat om schuldsituatie waar kinderen aanwezig zijn. Dit soort situaties zijn ook meestal onderwerp in het noodteam. Met de schuldeisers gaat Sociaal.NL om. Als een schuldeiser niet mee wil werken, dan loopt deze de kans om niets te krijgen. Er zit een onderhandelingsprincipe in. Het financiële kader is de verdeelsleutel uit het gemeentefonds. Het beleidsplan wordt elk jaar geëvalueerd. Met een collegebericht wordt de Raad geïnformeerd over hoe ingezet wordt op preventie, wat voor maatregelen en wat voor ervaringen er opgedaan met het werken met de nieuwe wet. Vanaf 2014 wordt het cijfermateriaal opgenomen in het Verslag Werk en Inkomen, net als de reguliere evaluaties. Met de partners zijn samenwerkingsafspraken en er ligt ook een duidelijk covenant hoe je met elkaar omgaat en met de privacy van de cliënten. Soms moeten instellingen, de woningcorporaties, soms accepteren dat huurschulden oplopen. Zulke afspraken heb je soms nodig, om mensen te helpen om niet verder in de put te komen dan ze al zitten.

Beleidsambtenaar Verheul zegt toe dat aan het verslag wordt toegevoegd hoe het cijfermateriaal er nu uitziet. Het meest recente cijfermateriaal wordt dus verstrekt via het verslag. Het schuldhulpmaatje moet als mogelijkheid gezien worden. Het wordt wel deskundig ondersteund door de mensen van Socius. De procedure is dat bij de gemeente een inventarisatie van de schulden gemaakt wordt en de gemeente beantwoordt dan de vraag of iets een problematische schuld is. Als dit het geval is, dan gaat het naar Sociaal.NL. Dit is geen dubbeling. Inzake de wachttijden zorgt de nieuwe wet ervoor dat er enige bewaking in zit. De cliënt kan de gemeente houden aan de termijnen. Het CJG is in de keten van hulpverleners mogelijk een partner waar we iets aan kunnen hebben. Het is dus een mogelijkheid. De opmerking over de onterechte verwijzing naar het Verslag Werk en Inkomen wordt beantwoord in het verslag. Ook via het verslag wordt de vraag beantwoord over het financiële kader en de wettelijke beslagvrije voet. Met Sociaal.NL is de gemeente geregeld in gesprek om de wachtlijsten zoveel mogelijk te beperken. Het lesmateriaal voor de scholen en preventie is van het Nibud. Aanvragers van schuldhulpverlening krijgen een beschikking. Bijlage bij deze beschikking is de bezwaar en beroep procedure. Sociaal.NL gaat eenmalig op huisbezoek en daarna niet meer.

Na inventarisatie concludeert de voorzitter dat het beleidsplan besluitrijp is zonder debat voor de vergadering van 22 november 2012.

Toezeggingen

Toegezegd wordt dat aan het verslag wordt toegevoegd hoe het cijfermateriaal er nu uitziet. Het meest recente cijfermateriaal wordt dus verstrekt via het verslag. *(N.B.: wordt niet via verslag verstrekt, maar separaat).*

De opmerking over de onterechte verwijzing naar het Verslag Werk en Inkomen wordt beantwoord in het verslag. Ook via het verslag wordt de vraag beantwoord over het financieel kader en de wettelijke beslagvrije voet. *(N.B.: wordt niet via verslag verstrekt, maar separaat).*